

Det i betænkningen indeholdte forslag indeholder derimod ikke som den gældende lov nogen undtagelse for så vidt angår opfindelser af lægemidler, nærings- eller nydelsesmidler eller af fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler. Ej heller har man optaget nogen undtagelse for kemiske forbindelser, der efter praksis ikke patenteres. Forslaget går dog ud på, at lægemidler og næringsmidler først efter en vis overgangstid skal kunne patenteres. I denne henseende henvises til overgangsbestemmelsernes punkt 1.

Som det fremgår af betænkningen side 104 ff, findes der allerede efter gældende ret en meget omfattende patentering sted på disse områder ad indirekte vej, idet en patentering af fremgangsmåder til fremstilling af en ny kemisk forbindelse, f. eks. et lægemiddel, giver beskyttelse også for det produkt, der fremstilles ved fremgangsmåden. Det praktiske behov for en patentbeskyttelse er erkendt og har medført, at man i praksis giver patent på sådanne fremgangsmåder, selv om de ikke i sig selv opfylder patenterbarhedsbetingelserne, når det fremstillede stof er nyt. Man har således i vidt omfang patenteret såkaldte analogifremgangsmåder og dermed givet beskyttelse for nye stoffer, uanset at den fremgangsmåde, hvorefter de er fremstillet, ikke kan siges at være ny. Under disse omstændigheder forekommer det naturligere direkte at anerkende patenterbarheden af den nye kemiske forbindelse eller det nye lægemiddel, som er den egentlige opfindelse. En gennemførelse af en sådan patenterbarhed medfører, at den nugældende liberale praksis med hensyn til patentering af fremgangsmåder skærpes således, at de sædvanlige krav på nyhed og opfindelseshøjde finder anvendelse.

Det er endvidere fremhævet, at de sociale hensyn, der har medført, at lægemidler og næringsmidler er holdt uden for patentering, ikke længere gør sig gældende med samme styrke, som den gang reglerne i sin tid blev indført, og at ønskeligheden af at fremme den tekniske udvikling på disse områder er mindst lige så stor som inden for andre områder, hvorfor patentrettens almindelige formål taler imod specielle undtagelser af denne karakter.

Medens en ophævelse af undtagelsesbestemmelserne for så vidt angår kemiske forbindelser, lægemidler og nydelsesmidler ikke betegner noget stort skridt i forhold til den gældende praksis, hvor disse produkter i meget vidt omfang er beskyttet gennem patentering af fremgangsmåder til deres fremstilling, gælder dette ikke næringsmidler, hvor den gældende patentlov i Danmark — i modsætning til de øvrige nordiske lande — også forbyder patentering af fremgangsmåder til fremstilling af næringsmidler.

Der ses imidlertid ikke at foreligge noget socialt behov for en sådan særlig undtagelse. Det synes næppe tænkeligt, at der skulle kunne gøres patenterbare opfindelser vedrørende den store mængde af almindelige fødemidler, som har virkelig samfundsmæssig betydning. Hvad der kan blive tale om, er patent på specielle og afgrænsede områder uden nogen vægt i forbindelse med befolkningens ernæring. Der synes derfor ikke at foreligge noget samfundsmæssigt behov for et forbud mod patentering af næringsmidler eller fremgangsmåder til fremstilling af disse.

Fra Landbrugsrådets side er det imidlertid anført, at en ophævelse af undtagelsesbestemmelsen for så vidt angår næringsmidler vil være til skade for dansk landbrugsproduktion, da det må forventes, at mulighed for patentbeskyttelse på levnedsmiddelområdet vil indebære en styrkelse af stærke udenlandske koncerner på det danske marked. Det anføres i denne forbindelse, at forskning inden for levnedsmiddelområdet her i landet for hovedpartens vedkommende finder sted på offentlige eller private forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, ikke mindst som følge af at vor levnedsmiddelproduktion omfatter mange forholdsvist små virksomheder. Mulighed for patentbeskyttelse på levnedsmiddelområdet vil medvirke til en uønsket spredning af en væsentlig part af levnedsmiddelforskningen til store enkeltvirksomheder til skade for helhedsudviklingen inden for vor levnedsmiddelproduktion. Også levnedsmiddelindustrien har givet udtryk for betænkelighed under hensyn til, at bortfald af undtagelsesbestemmelserne vil forbedre de udenlandske koncerners mulighed for at skaffe sig fordele på det danske marked.

De nævnte organisationers ønske om at bevare den gældende undtagelse fra patenterbarhed er vel naturlig, men det må fremhæves, at de hensyn af konkurrencemæssig art, der er fremhævet, er andre end dem, som har begrundet de nuværende undtagelsesregler. Organisationernes synspunkt er, at visse store udenlandske koncerner, der anvender betydelige beløb i forskningens tjeneste og derved gennem nye opfindelser bringer teknikken frem, vil have fordel af, at der bliver mulighed for patentering af deres opfindelser her i landet, og at dette kan virke generende for landbruget og den hjemlige levnedsmiddelindustri. Sådanne betragtninger kan med samme ret gøres gældende af virksomheder inden for talrige andre områder, hvor berettigelsen af patentering aldrig har været bestridt.

Når man fremhæver fællesforskningen og den offentlige forsknings betydning, må opmærksomheden henledes på, at det kan være naturligt, at